

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

17. ožujka 2022.

PREDLAGATELJ: Ministarstvo poljoprivrede

PREDMET: Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o biljnom zdravstvu

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O BILJNOM ZDRAVSTVU**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BILJNOM ZDRAVSTVU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o biljnom zdravstvu sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Zakon o biljnom zdravstvu („Narodne novine“, broj 127/19.), (u daljnjem tekstu: Zakon o biljnom zdravstvu) osigurava provedbu Uredbe (EU) br. 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ (SL L 317, 23.11.2016.), (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2016/2031) te uređuje pravni okvir nacionalnog zakonodavstva u dijelu koji nije propisan odredbama spomenute Uredbe čime se postiže učinkovitija provedba zdravstvene zaštite bilja u Republici Hrvatskoj.

Zakon o biljnom zdravstvu uređuje temeljna pitanja zdravstvene zaštite bilja primjereno međunarodnim standardima, a glavni cilj je zaštita bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta od štetnih organizama, utvrđivanje prisutnosti i određivanje štetnih organizama, sprječavanje unosa i širenja štetnih organizama te njihovo iskorjenjivanje primjenom fitosanitarnih mjera, sprječavanje izvoza bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta zaraženih štetnim organizmima te zaštita okoliša od posljedica djelovanja štetnih organizama.

Nadležno tijelo za provođenje Zakona o biljnom zdravstvu je Ministarstvo poljoprivrede. Nadalje, Zakonom o biljnom zdravstvu definirana su i druga nadležna tijela u provedbi Zakona o biljnom zdravstvu, a to su: Državni inspektorat (fitosanitarna i šumarska inspekcija), Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu i Hrvatski šumarski institut.

Poslove nadzora unosa bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u granično područje Republike Hrvatske u iznimnim slučajevima mogu obavljati i ovlašteni granični službenici Republike Hrvatske (carinski službenici i službenici granične policije), a za obavljanje poslova i zadaća iz područja biljnog zdravstva mogu se ovlastiti i druge pravne osobe s javnim ovlastima.

Za potrebe provedbe uredbi iz područja biljnog zdravstva i odredaba Zakona o biljnom zdravstvu gore navedenim Zakonom propisani su poslovi i zadaće koje obavljaju sva nadležna tijela. Između ostaloga, Zakonom o biljnom zdravstvu stvorene su zakonske pretpostavke za vođenje Registra specijaliziranih subjekata, propisan je inspekcijski i upravni nadzor te financiranje, naknade i odštete.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Područje biljnog zdravstva uređeno je Uredbom (EU) br. 2016/2031 te je Zakonom o biljnom zdravstvu osigurana provedba navedene Uredbe. Iskustvo stečeno u provedbi Zakona o biljnom zdravstvu pokazalo je određene manjkavosti, odnosno pokazala se potreba da se jasnije definiraju određeni postupci.

Ovim Prijedlogom zakona, a za potrebe praćenja prikupljanja, pohranjivanja, čuvanja i obrađivanja informacija o rasprostranjenosti karantenskih štetnih organizama Unije i štetnih organizmima koji privremeno ispunjavaju uvjete za uvrštavanje u karantenske štetne organizme Unije, uvodi se pojam informacijskih sustava u biljnom zdravstvu.

Informacijski sustavi u biljnom zdravstvu zaštićene su aplikacije nadležnih tijela u provedbi Zakona o biljnom zdravstvu putem kojeg će se prikupljati, unositi i ažurirati podaci o karantenskim štetnim organizmima Unije i štetnim organizmima koji privremeno ispunjavaju uvjete za uvrštavanje u karantenske štetne organizme Unije. Prijedlogom zakona također je propisana razmjena podataka iz informacijskih sustava u biljnom zdravstvu između nadležnih tijela. Isto tako, Prijedlogom zakona propisuje se mogućnost javnog objavljivanja podataka iz informacijskih sustava koji bi poslužili kao podloga za izradu strateških dokumenata u području biljnog zdravstva.

Nadalje, detaljnije se propisuju odredbe koje se odnose na unos određenog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u granična područja Republike Hrvatske.

Detaljnije se propisuju postupci za odobravanje rada karantenskih stanica i prostora za izolaciju odnosno propisuje se da opravdanost zahtjeva zbog kompleksnosti utvrđuje stručno Povjerenstvo, na temelju čijeg se prijedloga donosi rješenje.

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Predloženim odredbama ovoga Prijedloga zakona unaprijeđuje se pravni okvir nacionalnog zakonodavstva u dijelu koji do sada nije bio propisan, a čime se postiže učinkovitija provedba zdravstvene zaštite bilja u Republici Hrvatskoj.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona potrebno je osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske. Kako bi se osiguralo praćenje deset novih štetnih organizama potrebno je nadograditi aplikaciju MOBIDI PEST. Sredstva za navedenu namjenu su osigurana na aktivnosti K842004 – Informatizacija u visini od 675.000,00 kuna za 2022. godinu. Projekcijama za 2023. i 2024. godinu sredstva nisu predviđena za aktivnosti vezane uz nadogradnju informacijskog sustava, ali će se ista u visini od 675.000,00 kuna godišnje planirati prilikom izrade plana proračuna za novo trogodišnje razdoblje od 2023. – 2025. u okviru limita ukupnih rashoda za razdjel 060 Ministarstva poljoprivrede (2023. i 2024. godini). Aplikacija MOBIDI PEST je jedna od informacijskih sustava u biljnom zdravstvu. Navedeni sustav nužan je za praćenje štetnih organizama u Republici Hrvatskoj, a u svrhu provođenja odredbi Uredbe EU 2016/2031. Istom aplikacijom se služe Ministarstvo poljoprivrede, Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu te Državni inspektorat Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BILJNOM ZDRAVSTVU

Članak 1.

U Zakonu o biljnom zdravstvu („Narodne novine“, broj 127/19.) u članku 1. iza riječi: „(SL L 317, 23. 11. 2016.)“, riječ: „te“ briše se, a iza riječi: „subjekata“, dodaju se riječi: „uspostava i upravljanje informacijskim sustavima u biljnom zdravstvu“.

Članak 2.

U članku 4. stavku 1. iza točke 4. dodaje se nova točka 5. koja glasi:

„5. *informacijski sustavi u biljnom zdravstvu* jesu sustavi pomoću kojih se prikupljaju, pohranjuju, čuvaju, obrađuju i dostavljaju podatci i informacije o rasprostranjenosti karantenskih štetnih organizama Unije i štetnih organizmima koji privremeno ispunjavaju uvjete za uvrštavanje u karantenske štetne organizme Unije“.

Dosadašnja točka 5. postaje točka 6.

Članak 3.

U članku 7. stavku 1. točki 2. iza riječi: „članka 11.“ dodaju se riječi: „točaka a) i b)“.

U točki 6. riječi: „članka 34.“ zamjenjuju se riječima: „članaka 34. i reguliranih nekarantenskih štetnih organizama iz članka 36.“.

U točki 8. iza riječi: „stavka 1.“ dodaju se riječi: „te po potrebi iz članka 29.“.

U točki 14. iza riječi: „oplemenjivanje iz“ dodaju se riječi: „članka 8. stavka 1. i“.

Točka 26. mijenja se i glasi:

„26. uspostavlja i održava informacijske sustave iz područja biljnog zdravstva“

Iza stavka 9. dodaje se stavak 10. koji glasi:

„(10) Detaljnije odredbe koje se odnose na unos određenog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u granična područja Republike Hrvatske iz članka 46. Uredbe (EU) br. 2016/2031 propisuje ministar pravilnikom.“.

Članak 4.

U članku 8. stavku 1. iza točke 5. dodaje se nova točka 6. koja glasi:

„6. nadzire unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta te prati usklađenost s uvjetima, ograničenjima i zabranama koje su određene za unos (članci 40., 41., 42., 53. i 54. Uredbe (EU) br. 2016/2031)“.

Dosadašnje točke 6. do 21. postaju točke 7. do 22.

Članak 5.

U članku 10. stavku 1. iza točke 4. dodaje se nova točka 5. koja glasi:

„5. sudjeluje u izradi programa nadzora iz članka 23. Uredbe (EU) br. 2016/2031“.

Dosadašnje točke 5. i 6. postaju točke 6. i 7.

Članak 6.

U članku 11. stavku 1. riječi: „točaka 1. do 4. i točaka 6. i 7.“ brišu se.

Članak 7.

Iza članka 11. dodaju se naslovi iznad članaka i članci 11.a i 11.b koji glase:

„Odobrenje rada karantenskih stanica i prostora za izolaciju

Članak 11.a

(1) Zahtjev za odobrenje rada karantenskih stanica ili prostora za izolaciju iz članka 60. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031 podnosi se Ministarstvu.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati sljedeće podatke:

- adresu, kontakt podatke (telefon i e-mail adresa)
- predviđeno mjesto karantenske stanice ili prostora za izolaciju
- ime i prezime odgovorne osobe za karantensku stanicu ili prostor za izolaciju i
- dokumentaciju kojom se dokazuje ispunjavanje uvjeta iz članka 61. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031.

(3) Opravdanost zahtjeva i udovoljavanje uvjetima iz članka 61. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031 utvrđuje stručno Povjerenstvo za odobravanje i opoziv karantenskih stanica i prostora za izolaciju (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), koje odlukom imenuje ministar.

(4) Na temelju prijedloga Povjerenstva, Ministarstvo donosi rješenje kojim odlučuje o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Ministarstvo vodi popis karantenskih stanica i prostora za izolaciju u skladu s člankom 60. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031. i dostavlja ga Europskoj komisiji i državama članicama na njihov zahtjev.

(6) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka ne može se uložiti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Stručni programi

Članak 11.b

- (1) Ministarstvo donosi stručne programe radi unaprjeđenja biljnog zdravstva.
- (2) Programi iz stavka 1. ovoga članka moraju sadržavati ciljeve, mjere, korisnike i razdoblje provedbe, a financiraju se sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske.
- (3) Programi iz stavka 1. ovoga članka moraju biti u skladu s ovim Zakonom i propisima Europske unije o proglašenju određenih kategorija potpora u sektoru poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni Ugovora o funkcioniranju Europske unije.
- (4) Provođitelj programa s Ministarstvom sklapa ugovor o pravima i obvezama u provedbi programa iz stavka 1. ovoga članka.
- (5) Provedbu programa iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.“.

Članak 8.

Iza članka 15. dodaju se naslov iznad članka i članak 15.a koji glase:

„Informacijski sustavi u biljnom zdravstvu

Članak 15.a

- (1) Informacijski sustavi u biljnom zdravstvu zaštićene su aplikacije nadležnih tijela iz članka 5. stavka 1. točaka 3. i 4. ovoga Zakona.
- (2) Podatke potrebne za informacijske sustave iz stavka 1. ovoga članka prikupljaju, unose i ažuriraju nadležna tijela iz stavka 1. ovoga članka, u okviru svoje nadležnosti.
- (3) U informacijskim sustavima iz stavka 1. ovoga članka evidentiraju se podatci o karantenskim štetnim organizmima Unije i štetnim organizmima koji privremeno ispunjavaju uvjete za uvrštavanje u karantenske štetne organizme Unije.
- (4) Na zahtjev Ministarstva, nadležna tijela iz stavka 1. ovoga članka unose i ažuriraju podatke u informacijske sustave u biljnom zdravstvu koje je prikupilo nadležno tijelo iz članka 5. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona.
- (5) Nadležna tijela iz stavka 1. ovoga članka za svoje poslovne potrebe međusobno razmjenjuju podatke iz informacijskih sustava u biljnom zdravstvu.
- (6) Ministarstvo može od nadležnih tijela iz stavka 1. ovoga članka zatražiti dostavu podataka iz informacijskih sustava u biljnom zdravstvu radi provedbe ovoga Zakona i uredbi iz članka 2. ovoga Zakona te propisa donesenih na temelju njega.
- (7) Dio podataka koji se vode u informacijskim sustavima u biljnom zdravstvu može biti javno objavljen u obliku skupa (otvorenih) podataka ili putem izvještajnog sustava, a služe kao podloga za izradu akata strateškog planiranja u području biljnog zdravstva.“.

Članak 9.

U članku 17. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Naknade iz ovoga članka prihod su nadležnih ili stručnih tijela ili pravnih osoba s javnim ovlastima koje obavljaju poslove laboratorijske analize, testiranja uzoraka bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta te poslova provjere i nadzora udovoljavanja uvjetima za obavljanje djelatnosti tretiranja i/ili označavanja drvenog materijala za pakiranje odnosno provode osposobljavanje specijaliziranih subjekata, a prihodom od naknada mogu se podmirivati materijalni rashodi i rashodi za nabavu nefinancijske imovine vezani uz obavljanje poslova propisanih ovim Zakonom.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 10.

Ministar će pravilnike iz članaka 3. i 7. ovoga Zakona donijeti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 11.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti:

- Pravilnik o razmjeni informacija o zadržavanju pošiljaka bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta ili štetnih organizama u izoliranom stanju, koji se unose iz trećih zemalja („Narodne novine“, broj 73/06.)
- Pravilnik o minimalnim uvjetima za obavljanje provjera identiteta i zdravstvenog stanja bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji se unose iz trećih zemalja, kad se te provjere obavljaju na mjestima koja nisu mjesta ulaska („Narodne novine“, br. 100/07. i 45/17.) i
- Pravilnik o minimalnim uvjetima za obavljanje fitosanitarnih pregleda bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta na mjestima ulaska („Narodne novine“, broj 50/08.).

Članak 12.

Do stupanja na snagu propisa utvrđenih člankom 49. stavkom 2. Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja („Narodne novine“, broj 52/21.) ostaje na snazi Pravilnik o mjestima ulaska za pošiljke bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji podliježu fitosanitarnom pregledu pri unošenju iz trećih zemalja („Narodne novine“, br. 90/13., 140/13., 64/17. i 79/17.) donesen na temelju Zakona o biljnom zdravstvu („Narodne novine“, br. 75/05., 25/09., 55/11. i 115/18.).

Članak 13.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Odredbom ovoga članka, a uz postojeće temeljne odredbe iz članka 1. Zakona o biljnom zdravstvu („Narodne novine“, broj 127/19.), (u daljnjem tekstu: Zakon) propisuje se kao temeljna odredba i odredba o uspostavi i upravljanju informacijskim sustavima u biljnom zdravstvu.

Uz članak 2.

Odredbom ovoga članka uvodi se novi pojam i definicija informacijskih sustava u biljnom zdravstvu.

Uz članak 3.

Odredbe ovoga članka odnose se na bolje pozivanje na odredbe u članku 7. Zakona. U istom članku na bolji način se propisuje obveza nadležnog tijela - Ministarstva u obavljanju poslova i zadaća, a to je uspostavljanje i održavanje informacijskih sustava iz područja biljnog zdravlja. Također, u istom članku propisuje se obveza detaljnijeg propisivanja odredbi koje se odnose na unos određenog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u granična područja Republike Hrvatske iz članka 46. Uredbe (EU) br. 2016/2031 putem pravilnika kojeg donosi ministar nadležan za poljoprivredu.

Uz članak 4.

Odredbe ovoga članka odnose se na obavljanje poslova fitosanitarnog inspektora u pogledu nadzora unosa bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta te praćenja usklađenosti s uvjetima, ograničenjima i zabranama iz članaka 40., 41., 42., 53. i 54. Uredbe (EU) br. 2016/2031.

Uz članak 5.

Odredbom ovoga članka, nadležnom tijelu, Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu propisuje se dodatna aktivnost sudjelovanja u izradi programa nadzora iz članka 23. Uredbe (EU) br. 2016/2031.

Uz članak 6.

Odredbom ovoga članka briše se nepotrebno pozivanje u članku 11. stavku 1. Zakona.

Uz članak 7.

Odredbe ovoga članka odnose se na propisivanje postupka odobravanja rada karantenskih stanica i prostora za izolaciju te podataka koje Zahtjev za odobrenje rada karantenskih stanica i prostora za izolaciju mora sadržavati. Nadalje, propisuje se postupak izdavanja Rješenja od strane Ministarstva za što je potrebno prethodno ishoditi pozitivno mišljenje od stručnog Povjerenstva za odobravanje i opoziv karantenskih stanica i prostora za izolaciju. Isto tako, ovim člankom se propisuje donošenje stručnih programa kojima se unaprjeđuje biljno zdravlje.

Uz članak 8.

Odredbe ovoga članka propisuju što su Informacijski sustavi u biljnom zdravstvu, tko prikuplja, unosi i ažurira potrebne podatke za informacijski sustav, što se dodatno evidentira od podataka u informacijskom sustavu, tko razmjenjuje podatke iz informacijskih sustava u biljnom zdravstvu te propisuje da se dio podataka koji se vode u informacijskim sustavima u biljnom zdravstvu može javno objaviti u obliku skupa (otvorenih) podataka ili putem izvještajnog sustava, a služe kao podloga za izradu strateških dokumenata u području biljnog zdravstva.

Uz članak 9.

Odredba ovoga članka propisuje kome pripadaju prihodi od naknada te u koje se svrhe isti prihodi mogu koristiti (podmirivanje materijalnih rashoda i rashoda za nabavu nefinancijske imovine vezane uz obavljanje poslova propisanih ovim Zakonom).

Uz članak 10.

Odredbom ovoga članka propisuje se rok za donošenje pravilnika kojim će se detaljnije urediti unos određenog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u granična područja Republike Hrvatske i stručni programi radi unaprjeđenja biljnog zdravstva.

Uz članak 11.

Odredba ovoga članka propisuje prestanak važenja određenih pravilnika stupanjem na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 12

Odredbe ovoga članka propisuju ostajanje na snazi provedbenog propisa do stupanja na snagu provedbenih propisa utvrđenih člankom 49. stavkom 2. Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja („Narodne novine“, broj 52/21.).

Uz članak 13.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 1.

Ovim Zakonom utvrđuju se nadležna tijela, postupanje i zadaće nadležnih tijela u provedbi Uredbe (EU) br. 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ (SL L 317, 23. 11. 2016.), te vođenje registara specijaliziranih subjekata, financiranje, naknade, troškovi i odštete, upravni i inspekcijski nadzor te prekršajne odredbe.

Članak 4.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. službena izjava ili službena mjera jest ona izjava ili mjera koju daju odnosno poduzimaju:
 - službeno tijelo treće zemlje nadležno za biljno zdravlje ili, u njegovo ime, drugi službenici ovlašteni i stručno osposobljeni za izdavanje fitosanitarnih certifikata
 - službenici nadležnih tijela državne uprave države članice Europske unije (u daljnjem tekstu: Unija) i pravne osobe s javnim ovlastima, pod uvjetom da su stručno osposobljeni za poslove za koje su ovlašteni i da nemaju osobne koristi od rezultata mjera koje poduzimaju
2. unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta jest svako unošenje pošiljaka, bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na carinsko područje Unije, osim unošenja radi fitosanitarnog provoza
3. specijalizirani subjekt jest fizička ili pravna osoba uključena u jednu od aktivnosti iz članka 2. točke 9. Uredbe (EU) br. 2016/2031
4. osoba koja nije specijalizirani subjekt jest fizička ili pravna osoba koja nije uključena u jednu od aktivnosti iz članka 2. točke 9. Uredbe (EU) br. 2016/2031
5. treća zemlja jest svaka država koja nije država članica Unije.

(2) Ostali pojmovi koji se koriste u ovome Zakonu imaju jednako značenje kao u uredbama iz članka 2. ovoga Zakona.

(3) Pojmovi i izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 7.

(1) Za potrebe provedbe Uredbe (EU) br. 2016/2031 i ovoga Zakona Ministarstvo kao nadležno tijelo obavlja sljedeće poslove i zadaće:

1. odobrava unos i premještanje štetnih organizama iz članka 8. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031

2. obavlja poslove obavješćivanja i izvješćivanja Europske komisije (u daljnjem tekstu: Komisije) i država članica Unije iz članka 9. stavka 1., članka 11., članka 17. stavka 3., članka 18. stavka 6., članka 19. stavka 2., članka 20., članka 22. stavka 3., članka 23. stavka 2., članka 24. stavka 2., članka 25. stavka 5., članka 26. stavka 3., članka 27. stavka 2., članka 28. stavka 7., članka 29. stavka 3., članka 30. stavka 8., članka 31. stavka 2., članka 32. stavka 7., članka 33. stavka 3., članka 34. stavka 2., članka 41. stavka 4., članka 45. stavka 2., članka 46. stavka 4., članka 49. stavka 6., članka 52. stavaka 1. i 2., članka 53. stavka 4., članka 54. stavka 4., članka 60. stavka 2., članka 68. stavka 1. i članka 95. stavka 5. Uredbe (EU) br. 2016/2031 te članka 3. stavka 2. Delegirane uredbe (EU) br. 2019/829

3. obavlja upravne poslove, postupke i mjere iz članka 10., članka 18. stavka 1. i članka 31. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031

4. obavlja poslove informiranja specijaliziranih subjekata i javnosti iz članaka 12. i 13., članka 32. stavka 7. i članka 68. stavka 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031

5. uspostavlja, mijenja i ukida demarkirana područja iz članka 18. i članka 19. stavaka 3. i 4. Uredbe (EU) br. 2016/2031

6. koordinira izradu i donosi godišnje i višegodišnje programe nadzora te osigurava financijska sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske za njihovo provođenje iz članaka 22., 23. i 24. te članka 34. Uredbe (EU) br. 2016/2031

7. izrađuje krizne planove iz članka 25. te planira i sudjeluje u simulacijskim vježbama iz članka 26. Uredbe (EU) br. 2016/2031

8. donosi akcijske planove iz članka 27. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031

9. poduzima mjere iz članka 29. Uredbe (EU) br. 2016/2031

10. poduzima sve potrebne radnje u vezi s priznavanjem, nadzorom, izmjenom opsega i ukidanjem zaštićenih područja iz članaka 32., 33. i 35. Uredbe (EU) br. 2016/2031

11. obavlja poslove obavješćivanja trećih zemalja iz članka 41. stavka 4. podstavka 2., članka 46. stavka 4., članka 49. stavka 6., članka 53. stavka 4. i članka 54. stavka 4. Uredbe (EU) br. 2016/2031

12. pruža informacije putnicima i korisnicima poštanskih usluga iz članka 45. stavka 1. i članka 55. Uredbe (EU) br. 2016/2031

13. odobrava i opoziva unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u granična područja iz članka 46. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031

14. izdaje i opoziva odobrenje za unos i premještanje bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koji se upotrebljavaju u svrhe službenog provođenja testova, znanstvene ili obrazovne svrhe, za pokuse, sortnu selekciju ili oplemenjivanje iz članka 48. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031 te u skladu s člankom 9. stavkom 2. Delegirane uredbe (EU) br. 2019/829

15. poduzima privremene mjere u svezi s neposrednom opasnošću iz članka 52. stavka 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031

16. odobrava i opoziva karantenske stanice i prostor za izolaciju iz članaka 60. i 61. te članka 63. stavka 3. Uredbe (EU) br. 2016/2031

17. odobrava i opoziva puštanje i premještanje bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz karantenskih stanica i prostora za izolaciju iz članka 64. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031

18. izdaje i ukida ovlaštenje specijaliziranim subjektima za izdavanje biljnih putovnica iz članka 89. i članka 92. stavka 3. Uredbe (EU) br. 2016/2031

19. odobrava i povlači odobrenje planova upravljanja rizikom od štetnih organizama iz članka 91. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031

20. izdaje i ukida ovlaštenje specijaliziranim subjektima za postavljanje oznaka na drveni materijal za pakiranje iz članka 98. stavaka 1., 2. i 4. Uredbe (EU) br. 2016/2031

21. obavlja i druge poslove i zadaće prijeko potrebne za provedbu ovoga Zakona i uredbi iz članka 2. ovoga Zakona

22. naređuje obveznu suradnju specijaliziranog subjekta na suzbijanju štetnih organizama i korištenje njihove opreme u tu svrhu

23. priprema nacrt propisa iz područja biljnog zdravstva i skrbi se o njihovoj provedbi

24. obavlja stručni nadzor nad provedbom poslova i zadaća stručnih tijela u skladu s ovim Zakonom

25. sudjeluje u pripremi međunarodnih sporazuma koje sklapa Vlada Republike Hrvatske u području biljnog zdravstva te skrbi o njihovoj provedbi

26. uspostavlja i održava informacijski sustav u području biljnog zdravstva

27. skrbi o stručnom osposobljavanju zaposlenika iz područja biljnog zdravstva

28. predstavlja Republiku Hrvatsku u međunarodnim tijelima i organizacijama iz područja biljnog zdravstva

29. priprema naputke i upute za izvršenje poslova i zadataka propisanih ovim Zakonom i propisima donesenih na temelju ovoga Zakona

30. naređuje druge mjere i postupke prijeko potrebne za provedbu ovoga Zakona.

(2) Za potrebe provedbe pravno obvezujućih akata Unije donesenih na temelju Uredbe (EU) br. 2016/2031 ministar donosi pravilnike uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za europske poslove te uz pribavljenu prethodnu suglasnost glavnog državnog inspektora.

(3) Stroške zahtjeve iz članka 31. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031 ministar pravilnikom propisuje.

(4) Kad se utvrdi zaraza štetnim organizmom, a za potrebe poduzimanja mjera za sprječavanje širenja i suzbijanja štetnih organizama, ministar za tekuću i iduću godinu, uz pribavljenu prethodnu suglasnost glavnog državnog inspektora, može donijeti naredbu. Naredbom može propisati jednu ili više fitosanitarnih mjera, kao što su tretiranje, uništavanje ili drukčije uklanjanje štetnog organizma, zaraženog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta, a kojom će se privremeno narediti ili zabraniti određeno postupanje.

(5) Naredbom iz stavka 4. ovoga članka određuje se opseg zaraze štetnim organizmom, provedba, obveze specijaliziranih subjekata i nadležnih tijela, rokovi i način osiguranja sredstava.

(6) Mjere određene sukladno stavku 4. ovoga članka za specijalizirane subjekte su obvezujuće.

(7) Ministarstvo u okviru svoje nadležnosti donosi rješenje na zahtjev specijaliziranog subjekta iz stavka 1. točaka 1., 13., 14., 16., 17., 18. i 20. ovoga članka, ako taj specijalizirani subjekt udovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(8) Rješenja iz stavka 7. ovoga članka Ministarstvo može ukinuti na zahtjev specijaliziranog subjekta ili ako se utvrdi da specijalizirani subjekt ne udovoljava ili je prestao udovoljavati uvjetima propisanim ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(9) Protiv rješenja iz stavaka 7. i 8. ovoga članka ne može se uložiti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 8.

Za potrebe provedbe uredbi iz članka 2. ovoga Zakona te odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, fitosanitarni inspektor obavlja poslove i zadaće, isključujući poslove i zadaće koje obavlja šumarski inspektor:

1. prati usklađenost s uvjetima, ograničenjima i zabranama određenima odobrenjem za unos na područje Republike Hrvatske te premještanje, držanje i razmnožavanje na području Republike Hrvatske karantenskih štetnih organizama Unije ili štetnih organizama koji nisu uvršteni na popis karantenskih štetnih organizama, ali se smatra da bi ti štetni organizmi mogli ispunjavati uvjete za uvrštenje na navedeni popis, a koji se upotrebljavaju za službeno provođenje testova, znanstvene ili obrazovne svrhe, pokuse, sortnu selekciju ili oplemenjivanje (članak 8. stavak 4. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

2. obavlja nadzor drugog bilja ili biljnih proizvoda u slučaju kad Ministarstvo zaključi da se karantenski štetni organizam Unije može odmah ukloniti te odluči da neće uspostaviti demarkirano područje i o tome izvješćuje Ministarstvo (članak 18. stavak 4. drugi podstavak Uredbe (EU) br. 2016/2031)

3. obavlja nadzor demarkiranog područja glede razvoja prisutnosti dotičnoga štetnog organizma (članak 19. stavak 1. prvi podstavak Uredbe (EU) br. 2016/2031)

4. sudjeluje u provedbi nadzora u vezi s karantenskim štetnim organizmima Unije ili štetnim organizmima koji privremeno ispunjavaju uvjete za uvrštavanje u karantenske štetne organizme Unije (članak 22. stavak 1. prvi podstavak i članak 24. stavak 1. prvi podstavak Uredbe (EU) br. 2016/2031)

5. sudjeluje u izradi kriznih i akcijskih planova te u provedbi simulacijskih vježbi (članak 25. stavak 1. podstavak 1., članak 26. stavak 1. podstavak 1. i članak 27. stavak 1. prvi podstavak Uredbe (EU) br. 2016/2031)

6. nadzire unos drvenog materijala za pakiranje na područje Unije (članak 43. stavak 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

7. nadzire unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u granično područje Republike Hrvatske, osim u slučajevima kad je taj nadzor povjeren nadležnim tijelima iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona (članak 46. stavak 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

8. nadzire fitosanitarni provoz (članak 47. stavak 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

9. prati usklađenost s uvjetima, ograničenjima i zabranama koje su određene odobrenjem za unos na državno područje Republike Hrvatske i premještanje na njezinu području bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koji se upotrebljavaju u svrhe službenog provođenja testova, znanstvene ili obrazovne svrhe, za pokuse, sortnu selekciju ili oplemenjivanje (članak 48. stavak 4. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

10. nadzire unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz trećih zemalja na područje Unije i njihovo premještanje unutar njega, sukladno privremenim mjerama Komisije (članak 49. stavak 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

11. provjerava jesu li vozila, strojevi i materijal za pakiranje koji se upotrebljavaju za bilje, biljne proizvode ili druge predmete slobodni od karantenskih štetnih organizama Unije te štetnih organizama koji nisu uvršteni na popis karantenskih štetnih organizama Unije, ali za koje se smatra da bi mogli ispunjavati uvjete za uvrštenje na taj popis sukladno članku 59. Uredbe (EU) br. 2016/2031

12. nadzire rad karantenskih stanica i prostora za izolaciju (članak 63. stavci 1. i 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

13. obavlja nadzor nad izdavanjem biljnih putovnica koje izdaju ovlašteni subjekti (članak 84. stavak 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031) te iznimno izdaje biljne putovnice sukladno članku 84. stavku 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031 na temelju pregleda koji obavlja sukladno članku 87. stavku 2. točki (b) Uredbe (EU) br. 2016/2031

14. u slučajevima predviđenima člankom 87. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031, obavlja detaljan pregled kako bi utvrdio udovoljavaju li bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti zahtjevima kojima moraju udovoljavati da bi se za njih mogla izdati biljna putovnica (članak 87. stavak 2. te Uredbe)

15. obavlja inspekcijski nadzor, a prema potrebi uzima i uzorke za testiranje, sukladno članku 92. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

16. na zahtjev specijaliziranog subjekta izdaje novu biljnu putovnicu sukladno članku 93. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

17. izdaje biljnu putovnicu za bilje, biljne proizvode ili druge predmete unesene iz trećih zemalja zamjenjujući fitosanitarni certifikat za unos na područje Unije ili zamjenjuje izvorni fitosanitarni certifikat njegovom ovjerenom kopijom (članak 94. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

18. nadzire subjekte registrirane za označivanje drvenog materijala za pakiranje (članak 98. stavak 3. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

19. izdaje fitosanitarni certifikat za izvoz i fitosanitarni certifikat za ponovni izvoz bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta s područja Unije u treću zemlju te predizvozni certifikat sukladno člancima 100., 101. i 102. Uredbe (EU) br. 2016/2031

20. izvještava Ministarstvo o prisutnosti, pojavi i širenju karantenskih štetnih organizama Unije i štetnih organizama za koje se smatra da bi mogli ispunjavati uvjete za uvrštenje na navedeni popis

21. obavlja i druge inspekcijske poslove iz područja biljnog zdravstva.

Članak 10.

(1) Za potrebe provedbe uredbi iz članka 2. ovoga Zakona te odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, Agencija kao nadležno tijelo obavlja poslove i zadaće:

1. obavlja laboratorijske analize i testiranja bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na prisutnost štetnih organizama propisanih Uredbom (EU) br. 2016/2031

2. obavlja laboratorijske analize i testiranja bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na prisutnost drugih štetnih organizama

3. obavlja preglede, uzima uzorke i provodi nadzor nad štetnim organizmima iz članka 19. i članka 22., 23. i 24. te članka 34. Uredbe (EU) br. 2016/2031, a u skladu s višegodišnjim, godišnjim ili nacionalnim planovima koje donosi Ministarstvo

4. sudjeluje u provedbi akcijskih planova, što uključuje planiranje, preglede, uzimanje uzoraka

5. osposobljava specijalizirane subjekte za izdavanje biljnih putovnica iz članka 89. Uredbe (EU) br. 2016/2031

6. izrađuje tehničke smjernice o kriterijima koje trebaju ispuniti specijalizirani subjekti tijekom pregleda povezanih s izdavanjem biljnih putovnica (članak 2. Delegirane uredbe (EU) br. 2019/827).

(2) Za potrebe provedbe uredbi iz članka 2. ovoga Zakona te odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, Agencija kao stručno tijelo obavlja poslove i zadaće:

1. pruža znanstvenu i stručnu podršku Ministarstvu pri izradi kriznih planova te provedbe simulacijskih vježbi iz članka 25. i 26. Uredbe (EU) br. 2016/2031

2. pruža znanstvenu i stručnu podršku Ministarstvu pri izradi akcijskih planova iz članka 27. Uredbe (EU) br. 2016/2031

3. pruža znanstvenu i stručnu podršku Ministarstvu pri izradi prijedloga fitosanitarnih mjera

4. pruža znanstvenu i stručnu podršku Ministarstvu pri priznavanju, nadzoru, izmjeni opsega i opoziva zaštićenih područja iz članaka 32. do 35. Uredbe (EU) br. 2016/2031

5. pruža znanstvenu i stručnu podršku Ministarstvu pri pružanju informacija putnicima i korisnicima poštanskih usluga iz članaka 45. i 55. Uredbe (EU) br. 2016/2031

6. izrađuje analize rizika od štetnih organizama

7. prati zdravstveno stanje bilja tijekom njegova rasta i razvoja na poljima, u nasadima, objektima i drugim površinama, uključujući i samoniklo bilje, radi prikupljanja podataka o pojavi, intenzitetu napada, populaciji i proširenosti organizama štetnih za bilje i biljne proizvode i o tome vodi sustavnu evidenciju

8. izvještava Ministarstvo i fitosanitarnu inspekciju ili šumarsku inspekciju o prisutnosti, pojavi i širenju karantenskih štetnih organizama Unije i štetnih organizama za koje se smatra da bi mogli ispunjavati uvjete za uvrštenje na navedeni popis

9. razrađuje, predlaže i daje stručna mišljenja Ministarstvu u vezi s biljnim zdravstvom

10. sudjeluje u stručnom usavršavanju fitosanitarnih inspektora, djelatnika stručnih službi, specijaliziranih subjekata i drugih sudionika uključenih u poslove biljnog zdravstva

11. provodi znanstvena i druga istraživanja iz područja biljnog zdravstva

12. sudjeluje u uvođenju i razvoju informacijskih sustava vezanih uz biljno zdravstvo

13. sudjeluje u drugim poslovima iz područja biljnog zdravstva na zahtjev Ministarstva.

(3) Agencija je obvezna o obavljanju poslova iz ovoga članka kontinuirano izvješćivati Ministarstvo.

Članak 11.

(1) Za potrebe provedbe uredbi iz članka 2. ovoga Zakona te odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, Institut kao nadležno tijelo obavlja poslove i zadaće iz članka 10. stavka 1. točaka 1. do 4. i točaka 6. i 7. ovoga Zakona koji se odnose na šume, šumske rasadnike i šumski reprodukcijski materijal.

(2) Institut kao stručno tijelo za provedbu Uredbe (EU) br. 2016/2031 i ovoga Zakona u okviru svoje nadležnosti obavlja poslove i zadatke iz članka 10. stavka 2. točaka 1. do 6. i 13. ovoga Zakona koji se odnose na šume, šumske rasadnike i šumski reprodukcijski materijal.

(3) Institut provodi Program izvještajno-prognoznih poslova u šumarstvu putem kojega:

1. prati zdravstveno stanje bilja tijekom njegova rasta i razvoja u šumama, na šumskim zemljištima, u šumskim rasadnicima i drugim objektima, radi prikupljanja podataka o pojavi, intenzitetu napada, populaciji i proširenosti organizama štetnih za bilje i biljne proizvode i o tome vodi sustavnu evidenciju
 2. prikuplja biološke, meteorološke i druge podatke važne za prognoziranje pojave štetnih organizama
 3. prognozira pojavu štetnih organizama te razvoj i kretanje njihove populacije i određuje optimalne rokove za njihovo suzbijanje
 4. obavlja poslove otkrivanja štetnih organizama
 5. obavlja laboratorijske analize i testiranje bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta radi određivanja štetnih organizama i utvrđivanja stupnja zaraze
 6. izvještava Ministarstvo i fitosanitarnu inspekciju ili šumarsku inspekciju o prisutnosti, pojavi i širenju karantenskih štetnih organizama Unije i štetnih organizama za koje se smatra da bi mogli ispunjavati uvjete za uvrštenje na navedeni popis
 7. procjenjuje rizik od štetnih organizama
 8. razrađuje i predlaže preventivne mjere i mjere suzbijanja štetnih organizama
 9. provodi znanstvena i druga istraživanja iz područja biljnoga zdravstva
 10. daje specijaliziranim subjektima i šumoposjednicima stručna mišljenja u vezi sa zdravstvenom zaštitom šuma
 11. podučava specijalizirane subjekte, šumoposjednike, pružatelje usluga i druge sudionike uključene u poslove zdravstvene zaštite šuma o štetnim organizmima, fitosanitarnim mjerama i načinu obavljanja pojedinih poslova iz područja biljnoga zdravstva
 12. sudjeluje u uvođenju i razvoju informacijskog sustava zaštite šuma od štetnih organizama.
- (4) Institut je obvezan o obavljanju poslova iz ovoga članka kontinuirano izvješćivati Ministarstvo.

Članak 15.

- (1) Ministarstvo u okviru svoje nadležnosti donosi rješenja o upisu u Registar na zahtjev specijaliziranog subjekata, ako taj specijalizirani subjekt udovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.
- (2) Ministarstvo će rješenjem brisati specijaliziranog subjekta upisanog u Registar ako:
 - specijalizirani subjekt podnese zahtjev za brisanje iz Registra
 - se utvrdi da specijalizirani subjekt ne udovoljava ili je prestao udovoljavati uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(3) Protiv rješenja iz ovoga članka ne može se uložiti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 17.

(1) Specijalizirani subjekti plaćaju naknadu za:

1. laboratorijsku analizu i testiranje uzoraka bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koje sami uzimaju

2. laboratorijsku analizu i testiranje službenih uzoraka bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koje uzimaju nadležni inspektori prilikom službenih kontrola, i to samo:

– ako je u uzorku nađen karantenski štetni organizam Unije ili

– ako je u uzorku nađen štetni organizam koji nije uvršten na popis karantenskih štetnih organizama Unije, ali za koji Republika Hrvatska smatra da bi mogao ispuniti uvjete za uvrštenje na taj popis i o tome je obavijestila Komisiju i ostale države članice ili

– ako je u uzorku bilja za sadnju (uključujući i sjeme) nađen regulirani nekarantenski štetni organizam Unije

3. poslove provjere i nadzora udovoljavanja uvjetima za obavljanje djelatnosti tretiranja i/ili označavanja drvenog materijala za pakiranje

4. osposobljavanje za izdavanje biljnih putovnica i za obavljanje postupka tretiranja drvenog materijala za pakiranje, drva i drugih predmeta.

(2) Troškovi analize i testiranja službenih uzoraka bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koje uzimaju nadležni inspektori prilikom službenih kontrola podmiruju se iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske:

– kad u uzorku iz stavka 1. točke 2. ovoga članka nisu nađeni štetni organizmi navedeni u toj točki

– kad je u uzorku iz stavka 1. točke 2. ovoga članka nađen štetni organizam naveden u toj točki, ali je uzorak uzet zbog toga što je specijalizirani subjekt samostalno prijavio sumnju u pojavu toga štetnog organizma.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, troškove analize i testiranja službenih uzoraka uzetih iz pošiljke koja se unosi u Uniju, neovisno o tome je li u njemu nađen štetni organizam ili nije, snosi subjekt odgovoran za pošiljku ili njegov zastupnik.

(4) Naknade iz stavka 1. ovoga članka prihod su nadležnih ili stručnih tijela ili pravnih osoba s javnim ovlastima koje obavljaju poslove laboratorijske analize, testiranja uzoraka bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta te poslova provjere i nadzora udovoljavanja uvjetima za obavljanje djelatnosti tretiranja i/ili označavanja drvenog materijala za pakiranje odnosno provode osposobljavanje specijaliziranih subjekata.

(5) Troškove provedbe fitosanitarnih mjera propisanih uredbama iz članka 2. ovoga Zakona, odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona snosi specijalizirani subjekt.

(6) Strukturu i iznose naknada iz stavka 1. ovoga članka ministar propisuje pravilnikom.